

Memo

datum 11 januari 2024
referentie 24-002(2)
betreft Inzet van de brandweer met gebruik van een hijskraan

Regelmatig wordt de vraag gesteld of brandweermensen (hierna brandweer) die tijdens hun werk hijsen op een bouwplaats, ook in het bezit moeten zijn van een geldige registratie van TCVT RA (W4-01 of W4-04) ?

TCVT RA heeft de vraag en het antwoord afgestemd met de NL-Arbeidsinspectie.

De wettelijke voorschriften:

Een hijskraan, zijnde een autolaadkraan (ALK) met een maximumbedrijfslastmoment die meer bedraagt dan 10 tonmeter, wordt op een bouwplaats door een werknemer bediend.

Daarbij is eerst gekeken welke eisen er gelden voor het bedienen van de ALK (het arbeidsmiddel).

Algemeen:

- Art 8 Arbowet: Voorlichting en onderricht in de breedst zin,
- Art 7.6 lid 1 Arbobesluit: Gebruik is voorbehouden aan een deskundige werknemer,
- Art 7.18 lid 3 Arbobesluit: Bedienen van hijs- en hefwerktuigen uitsluitend door personen die daartoe een specifieke deskundigheid bezitten.

Aanvullend voor op een bouwplaats:

Arbobesluit Hoofdstuk 7 afdeling 5 Aanvullende voorschriften voor bouwplaatsen:

Paragraaf 2 Arbeidsmiddelen op de bouwplaats:

- 7.32 eerste lid Arbobesluit: Een torenkraan, mobiele kraan of funderingsmachine die behoort tot een bij ministeriële regeling omschreven categorie, mag slechts worden bediend door een persoon die is geregistreerd in het Register kraanmachinisten, bedoeld artikel 1.5j, eerste lid, onderdeel h, dan wel door een persoon van wie de beroepskwalificaties zijn gecontroleerd en toereikend akkoord bevonden overeenkomstig de artikelen 23, 27 en 28 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties.

Bouwplaats:

- Art 1.1, tweede lid onder a Arbobesluit: bouwplaats: elke tijdelijke of mobiele arbeidsplaats waar civieltechnische werken of bouwwerken tot stand worden gebracht, waarvan een niet-uitputtende lijst is opgenomen in bijlage I bij de richtlijn, bedoeld in artikel 2.23, onder a.
- Art 2.23 onder a Arbobesluit: richtlijn: Richtlijn nr. 95/57/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 24 juni 1992 betreffende minimumvoorschriften inzake veiligheid en gezondheid voor tijdelijke en mobiele arbeidsplaatsen (PbEG 192, L245)

Kopie van bijlage I van de Richtlijn als bedoeld in Art 1.1, tweede lid onder a Arbobesluit:

BIJLAGE I

NIET-VOLLEDIGE LIJST VAN CIVIELTECHNISCHE WERKEN EN BOUWWERKEN BEDOELD IN
 ARTIKEL 2, ONDER a)

1. Graafwerken	8. Reparatie
2. Grondwerken	9. Ontmanteling
3. Bouw	10. Sloop
4. Montage en demontage van geprefabriceerde elementen	11. Instandhouding
5. Inrichting of outillage	12. Onderhouds-, schilder- en reinigingswerken
6. Verbouwing	13. Sanering
7. Renovatie	

Hijskraan:

Art 7.6 eerste lid onder b Arboregeling (categorieën als bedoeld in art 7.32 lid AB)

1. Een persoon is in het bezit van een bewijs van registratie of herregistratie in het Register kraanmachinist, bedoeld in artikel 7.32, eerste lid, van het besluit indien hij een torenkraan, mobiele kraan of funderingsmachine als omschreven in de onderdelen a tot en met c, bedient:

b. mobiele kraan: verrijdbare, niet aan een vaste baan gebonden hijskraan die geen torenkraan is en waarvan het maximumbedrijfslastmoment 10 tonmeter of meer bedraagt, met uitzondering van:

- 1^e een op een voertuig bevestigde laadkraan die uitsluitend ingericht is of althans uitsluitend wordt gebruikt voor het laden en lossen van de laadbak van het voertuig of een samenstel van voertuigen;
- 2^e een grondverzetmachine die ontgravingen maakt en direct daarop aansluitend leidingwerk in die ontgravingen legt of ten behoeve van het uitvoeren van grondverzetwerkzaamheden ondersteuningsschotten plaatst;

Concluderend:

Voor het bedienen van een autolaadkraan met een maximumbedrijfslastmoment 10 tonmeter of meer, zijnde een mobiele hijskraan als bedoeld in art 7.6 eerste lid onder a van de Arboregeling, moet de persoon die deze Autolaadkraan **op een bouwplaats**, als bedoeld in art 1.1. tweede lid onder a van het Arbobesluit, bedient voor het verrichten van enig andere activiteit dan genoemd in art 7.6 eerste lid onder b 1^e sub (*laden en lossen*) geregistreerd zijn in het register Kraanmachinisten als bedoeld in art 7.32, eerste lid Arbobesluit.

De vraag

Een autolaadkraan, met een maximumbedrijfslastmoment 10 tonmeter of meer, wordt op een bouwplaats bediend (door de brandweer). Hierbij worden handelingen verricht die zich richten op activiteiten na een calamiteit.

Moet de bediener van de hijskraan een TCVT RA registratie hebben ?

Conclusie:

1. Zijn er uitzonderingen van toepassing ?

In geen van de bepalingen staat dat deze registratieverplichting voor het verrichten van (de genoemde) hijsactiviteiten na een calamiteit is uitgezonderd.

2. Is er een uitzondering voor de brandweer van toepassing?

*In de onderstaande uitzonderingsbepaling, specifiek voor politie en brandweer, staat **niet** beschreven dat de registratieverplichting voor het verrichten van de genoemde hijsactiviteiten na een calamiteit op de bouwplaats, voor de brandweer is uitgezonderd.*

Hoofdstuk 1 Arbobesluit, Afdeling 4 Burgerlijke openbare dienst

Art 7.17 Politie en brandweer

Op arbeid verricht in de burgerlijke openbare dienst, welke gericht is op het daadwerkelijk uitoefenen van de taken, bedoeld in artikel 3 van de Politiewet 2012, artikel 141 of 142 van het Wetboek van Strafvordering, of artikel 3, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's voor zover deze taak betrekking heeft op het repressief optreden bij brand, ongevallen en rampen, zijn de artikelen 10, 27, 28, 28a, 28b en 29 van de wet van toepassing voor zover door de toepassing van deze artikelen een goede taakuitoefening niet wordt belemmerd.

Eindconclusie:

Ook de brandweer (bediener/operator/persoon) moet voor het bedienen van een autolaadkraan met een maximumbedrijfslastmoment 10 tonmeter of meer, zijnde een mobiele hijskraan als bedoeld in art 7.6 eerste lid onder a van de Arboregeling, op een bouwplaats, als bedoeld in art 1.1. tweede lid onder a van het Arbobesluit, voor het verrichten van enig andere activiteit dan genoemd in art 7.6 eerste lid onder b 1^e sub (*laden en lossen*) geregistreerd zijn in het register van Kraanmachinisten als bedoeld in art 7.32, eerste lid Arbobesluit.

- De reden van het hijsen op een bouwplaats is dus niet relevant !

Voorbeelden

- A. Brandweer bestrijdt calamiteit zonder inzet kraan in een woonwijk/openbare weg (iig op een *niet bouwplaats*)
 → Geen registratie verplichting
- B. Brandweer bestrijdt calamiteit met inzet kraan en vrijhangende last in een woonwijk/openbare weg (iig op *niet bouwplaats*)
 → Geen registratie verplichting
- C. Brandweer bestrijdt calamiteit met inzet kraan en vrijhangende last op een bouwplaats
 → Wel registratieverplichting